

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindellicorum, 1708

§. 1. Intra quod tempus præsentatio fieri debeat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

§. I.

Intra quod tempus presentatio fieri
debeat?

3181 Sicut presentatio facta à non habente
jus presentandi nulla est; sic nulla
pariter est, nisi fiat cum circumstantiis,
quibus Ecclesia presentationis valorem
alligavit; cum totum Jus Patronatus, re-
late ad Ecclesias, Patronis competat ex
sola gratia Ecclesie. Hinc presentatio
ad Ecclesiam facta prius, quam ipsa va-
cet, jure nulla est, ex dict. hic tit. 8. Ut
questio proposita resolvatur, distinguen-
dum est inter Patronum Laicum, & Pa-
tronum Ecclesiasticum, & observandum,
unde quis dicitur Patronus Laicus, unde
Ecclesiasticus? nec enim desumitur hæc
denominatio à statu personæ, habentis
Patronatum; sed ex titulo, num Eccle-
siam fundaverit, extuxerit, vel dotave-
rit ex bonis patrimonialibus, vel Eccle-
siasticis? ut exposuimus initio, quibus
præmissis:

3182 Dicendum, Patrono Laico concedi
4. Ecclesiastico. 6. menses, intra quos no-
minare, vel presentare valeat; prima pars
constat 1. ex c. quoniam 3. h. 2. ubi dicitur,
quod, si lis orta inter Patronos, intra 4.
menses non fuerit finita, Ordinarius, non
expectatà ulterius eorum presentatione, va-
canti Ecclesie provideat, ubi: & id ipsum
etiam faciat, si de jure Patronatus que-
stio emerferit inter aliquos, & cui com-
petat? intra quatuor menses non fuerit de-
finitum. Deinde ex c. cum propter 27. eod. ubi
dicitur: si questio Juris Patronatus inter Pa-
tronos non definiatur intra quatuor menses,
sine illorum præjudicio Episcopus provide-
bit, ibi: mandamus, quatenus, si de Jure
Patronatus questio emerferit inter ali-
quos: & ab eo, cui competit, inter qua-
tuor menses non fuerit definitum, ex tunc
Ecclesiam ipsam de persona non differas ido-
nea ordinare: ita, quod illi ex hoc non de-
beat imposterum præjudicium generari, qui
jus evicerit Patronatus. Secunda pars et-
iam constat ex c. Unico eod. in 6. §. verum
ibi: verum licet Patronus Laicus ad præ-
sentandum tempus habeat quadrimestre
duntaxat; Ecclesia tamen, vel Monasteri-
um (cui facta est à Laico juris Patronatus
collatio) tempus habet semestre. Et omni-

no quantum ad presentationem pertinet,
non ut Patronus Laicus, sed ut Patronus
debet Ecclesiasticus reputari ex quo etiam
confirmata manet pars prima.

Pro majori expositione dubiorum oc- 3183
currentium in hac ipsa materia quoad tem-
pus faciendæ presentationis, quæri pot-
est. 1. An hoc tempus semestre vel quadri-
mestre currat, seu computetur à die Eccle-
sie vacantis? vel primum à die, quo Pa-
tronus notitiam acquisivit de Ecclesie va-
catione; 2. quod solum à die notæ vaca-
tionis, ratio sumitur à fine, propter quem
tempus certum illis pro faciendâ presenta-
tione præfinitum est à jure; nimirum ne
Patroni sint negligentes, unde contingat
Ecclesias diutius vacare; hæc autem ne-
gligentia non committitur ab ignorante
vacationem; sic Garcia de benefico p. 10. c.
2. à n. 34. Azorp. 2. l. 6. c. 21. g. 11. & alii.
Quare, qui Patrono Laico presentanti
opponeret, presentationem non esse factam
in tempore, A. g. factam unâ hebdomadâ
post elapsos 4. menses à die beneficii vacan-
tis, nihil ageret, nisi etiam probaret,
quod eam primò fecerit una hebdomada
post elapsos 4. menses à die vacationis no-
tæ; quia non probatâ scientiâ, præsumitur
ignorantia, præsertim si de aliquo dicatur,
quod sciens voluerit omittere jus suum,
ipso negante; nisi signis, & conjecturis
verosimilibus contrarium credibiliter sua-
deatur, altero excusationibus suis adver-
sus eas non prevalente.

Quæri potest 2. quid dicendum, si 3184
plures sint Patroni ejusdem Ecclesie, &
duo scientes, tertio ignorante vacatio-
nem, neglexerunt presentare intra tem-
pus jure præfinitum? 2. in tali casu excludi
presentationem eorum, qui tempus notæ
vacationis neglexerunt; & admittendam
presentationem ejus, qui non neglexit,
sed presentavit, dum adhuc durabat tem-
pus concessum à die notæ vacationis; cu-
jus ratio est; quia talis verè habet jus præ-
sentandi ad vacantem Ecclesiam, intra
tempus v. g. quadrimestre à die notæ vaca-
tionis; nec propter aliorum negligentiam
eo spoliari debet, ubi non probatur in
eo scientia, sic enim non probatur egisse
negligenter. Sic Garcia cit. n. 4. nec enim
innocens privari debet jure suo.

Quæri potest 3. an tempus faciendæ 3185
presentationi concessum, sit continuum,
confe-

consequenter comprehendat omnes dies etiam feriatos? Responsio est affirmata; quam etiam tenet Garcia *cit. c. 2. n. 42.* & Barbosa *de potest. Episcopi p. 3. allegat. 72. n. 127.* & alii. Nam actus præsentationis potest fieri etiam diebus feriatis, & extrajudicialiter; cum sit actus merè voluntarius. Si tamen justum impedimentum interveniat, dies illius non computatur, siue impedimentum sit juris, siue facti. Nam in tali casu Patronus non potest dici *negligens*; quamvis in ordine ad hunc casum impedimenti discrimen sit ab eo, ubi intervenit ignorantia vacationis, illud enim probandum est; secus, ista.

3186 Quæritur potest 4. an, quod diximus n. 3182. (Ordinarium pro illa vice posse liberè providere Ecclesiæ vacanti non expectatâ Patronorum præsentatione, si lis orta inter tempus faciendæ præsentationi præfixum à jure non terminetur) procedat indefinitè? R. sermonem posse fieri de lite orta inter Patronos; vel inter præsentatos à Patronis, vel inter Patronos, & Ordinarium; ad 1. porro casum, R. si lis fuerit inter Patronos orta, quolibet prætendente sibi præsentationem competere, & intra tempus à jure signatum non fuerit finita, & ob hanc causam præsentationem facere omiserint, poterit Ordinarius illis omissis beneficium conferre. Deciditur expressè, c. *quoniam* de Jure Patronat. ibi; *id ipsum faciat Archiepiscopus* (nempe providere Ecclesiæ) *si de jure Patronatus questio emerferit inter aliquos, & cui competat? intra quatuor menses non fuerit definita.* Idem habetur c. *cum te* eod. tit. ibi: *illas autem Ecclesias, de quarum Patronatu controversa fuerit, si infra sex menses, postquam vacaverint, non fuerit controversa terminata, licitum tibi sit de persona idonea ordinare.* Verùm etiam hoc intelligi debet solùm pro casu, quo pro nullo litigantium stat possessio, sed lis mota est super possessione; non autem si solùm super proprietate, uno habente possessionem certam; cujus ratio constabit ex dict.

3187 Ad 2. casum de lite mota inter præsentatos, cujus v. g. præsentatio prævaleat? R. in tali casu pertinere ad Ordinarium, examinatis cujusque partis juribus, pronuntiare in favorem ejus, qui potiori jure gaudet; nec prius ullum eo-

rum instituere; quæ enim dicuntur in cit. c. *quoniam*, & c. *cum te. h. r.* motâ lite inter Patronos, & intra tempus debitum non facta præsentatione, ut Ecclesiæ vacanti de Sacerdote, qui ei pacificè deserviat, canonicè non proviso, agunt de *lite inter Patronos*, super Jus præsentandi; nec extendi debet ad *litem ortam inter præsentatos*. Idem dicendum venit lite motâ uni ex præsentatis super sua habilitate; nam hæc prius decidenda est; sic enim dubium juris intervenit, an tali præsentato jus quæsitum sit ex facta præsentatione; sic Barbosa *p. 3. allegat. 72. n. 140.*

Præter hæc *Ngr.* si Patronus, intra 3188 tempus præfixum, præsentationem neglexit, & consequenter Jus providendi Ecclesiæ vacanti tunc devolutum sit ad Ordinarium, posse istum nihilominus, si velit, concedere Patrono præsentationem adhuc faciendam, quia, quamvis in c. *sicut nobis* 2. de supplend. neglig. Prælatorum dicatur: nisi Patroni, infra tempus in Lateranensi Concilio constitutum, ad vacantes Ecclesias tibi personas idoneas præsentaverint: ex tunc tibi liceat (appellatione remota) in eisdem ordinare Rectores, qui eis præesse noverint, & prodesse, rectè tamen notatur ex illis verbis: *ex tunc liceat*, quod elapso termino præscripto Patronis ad præsentandum, possit Episcopus facere gratiam, ipsum nihilominus admittendo ad præsentandum; nam verbum *licet* denotat facultatem, & licentiam; non necessitatem; sic Barbosa *p. 3. de potest. Episc. allegat. 72. n. 170.* & alii.

§. 2.

An valeat præsentatio facta ab eo, qui est in quasi possessione Patronatus?

Quæstio procedit de possessore, cui 3189 tamen rei dominium, seu proprietas non competit. Hujus porro quæstionis resolutio habetur in c. *Consultationibus* 19. h. r. ibi: *si quis Clericus ab ordinario iudice in Ecclesia fuerit institutus ad præsentationem illius, qui ejusdem credebatur esse Patronus, & postea Jus Patronatus alius evicerit in iudicio, institutus non debet ab ipsa, propter hoc, removeri, si rem-*